

B V D S T I K K E N.

Den 76.dag i det år da Hitler lider endelig nederlag.

Nr.57

tirsdag den 17.mars

1942.

Vidneprov.

14 norske flyktninger er blitt avhørt i Sverige under iakttagelse av fullt betryggende rettslige former. Alle disse 14 har sittet i tysk fengsel eller konsentrasjonsleir her i Norge. Deres beretning om forholdene i fengslene og de torturmåter som Gestapo anvender, er ikke bare kammerhistorier. Dessverre har vi positiv kunnskap om ennu værre redsler enn disse 14 har fortalt om.

Det tjener imidlertid ingen beretninget interesse å fortelle om de avskyelige metoder gestapobödlene anvender, når de har for seg et offer som de tror kan gi dem opplysninger. Men de som har sine kjære i fengsler eller konsentrasjonsleire, må ikke komme at det på langt nær ikke er like som legges på pinebenken.

Ingens av de som kjemper aktivt på hjemmefronten må la seg skremme av de redselsberetninger som av og til siver ut til oss fra fengslene, men vi bør være på det rene med at vi kan bli utsatt for umenneskelige pinsler. Det gjør oss kanskje enn mer forsiktige. Og skulle tross alt galt skje, så er det ingen liten moralsk støtte å være forberedt på hva som kan komme - faktisk ha gjennemlevet det i tankene.

17 svenske aviser, deriblant mange av de store toneangivende, som omtalte og kommenterte de 14 norske vidneprov, ble i forrige uke beslaglagt. Overfor de klare kjensgjerner som forelå, kunne grunnen neppe være annen enn en gest overfor Tyskland, for ikke unødig å irritere herr Hitler. Og når de svenske myndigheter på denne måten kan tolerere råskapen og umenneskeligheten som begås mot et nabo- og broderfolk, da må vi med rette kunne anta at forholdet mellom Tyskland og Sverige er mer enn almindelig spent. Vi som kjenner Hitler og hans gangstermetoder, er selvsagt fullt på det rene med at en slik offisiell tillitserklæring

til den tyske humanitet ikke endrer en tödael i Hitlers eventuelle plan overfor Sverige, men vi kan allikevel forstå den svenske regjeringens standpunkt. For hver eneste dag som freden hersker mellom de to land i de første uker framover, betyr kolløsalt meget for Sverige, for Norge og for de allierte. La oss håpe at denne fredelige tilstand ennu vil herske noen stakkars få uker framover.

+++++

Oversikt 7/3 - 14/3.

Uken har ikke budt på særlige begivenheter, og det er spenningen og forventningen om det vi tror er i anmarsj som overskygger alt annet.

Vi skal ganske kort nevne: Russland. Russerne har hele tiden hatt initiativet og gått fram langs hele fronten. - Nord for Ilmensjöen er en operasjon under utvikling som truer Novgorod. - Ved Staraja Russa begynner den innringede tyske 16.arme å komme i en katastrofal stilling. I området ved Rzjef har russerne brutt igjen med sterke tyske stillinger og ved Vjasma truer de med å avskjære et område på 25000 kvkm. Selve Vjasma er underild av russ.artilleri. - Også Charkov er under direkte artilleriild. - På Krim fortsetter kraftige russiske framstøt fra Kertsj og Sevastopol.

Østen. Den jap.framgang har fortsatt på alle fronter. Java og hele holl.ostindia er i jap.hender. Også i Burma har de gått fram, men framgangen har stoppet opp i det siste. Kinesiske veltrenede tropper strømmer stadig inn i Burma. De jap.erobringer har kostet kollosale tap av skip og soldater. 8 jap.krigsskip og 21 transportskip er blitt senket eller sterkt skadet. Hertil kommer tap som ble påført av all.krigsskip i slaget om Java og som det ikke foreligger meldin-

Oversikt (fortsatt)

ger om fra de skip som ikke vendte tilbake.

Libya. Ingen særlig kampvirksomhet.

Britisk luftaktivitet over Tyskland blir stadig mer og mer intens. Es- sen og andre mål i Ruhrdistriktet ble bombet 3 netter på rad. Videre kan nevnes at Kiel har vært utsatt for kraftige angrep. Luftfotografier viser at Gneisenau som nå ligger i Kiel er blitt sterkt skadet.

Thagård og mange andre kjente menn er blitt arrestert i det siste.

Den norske regjering i London har besluttet å gjeninnføre forsvarsretts overkommando. Som sjef for det samlede forsvar til lands, til sjøs og i luften, er utnevnt major Wilhelm Hansteen. Han er samtidig blitt utnevnt til general. General Hansteen er bare 45 år gammel.

London radio söndag den 15.mars.

---- Ingen spesielle meldinger fra russefronten utover den at russernes framgang fortsetter i alle avsnitt. Det er opplyst at tyskerne mistet 576 fly på østfronten i tiden 20.febr. til 6.mars. Likeledes mistet de 20.000 mann i Leningradavsnittet, 50.000 falne nordvest for Moskva og 10.000 falne sydvest for Moskva i løpet av siste uke.

---- De amerikanske og australske fly fortsetter en intens bombing av jap. baser på Ny Guinea og New Britain. I Burma er det stille. Siden kampene i Burma begynte har jap. mistet 200 fly mot tap av 45 allierte.

---- En avdeling på 10 tyske Messerschmidt jagere møtte igår en avdeling eng. fly over kanalen. Samtlige tyske fly ble skutt ned uten tap av engelske.

---- Lette tyske og engelske flåtestyrker møttes i morges i Kanalen. Kampen varte bare 2-3 min. og to tyske motortorpedobåter ble senket. Ingen engelske tap og kun lettere skader.

---- Sjefen for det brit. flyvåpen i India melder at et kraftig brit. luftvåpen er under oppbygning der.

---- Benes talte på 3års dagen for tyskernes okkupasjon av Praha. Tross alle sine seire har tyskerne allerede begått skjebnesvandre feilgrep, sa han.

---- Stavanger er iltagt en bot på 6 mill.kr. og 11 skolebarn er arrestert borte.

London radio mandag den 16.mars.

---- Tyskerne lider fortsatt store tap i Russland. Således meldes at 1800 tyskere til er fallt på Leningradfronten under 2 dages kampe. Pr. måned regner man at tyskerne har 10 divisjoner falne, og tapene stiger. Om kamphandlingene meldes at Timosjenko nå presser kraftig på, spesielt syd for Charkov. Ellers ingen spesielle meldinger fra østfronten.

---- I Stillehavsområdet har svære amerikanske og australske bombefly rettet et kraftig angrep mot hovedstaden på portugisisk Timor som er i japanernes besiddelse. I Burma kjempes det ca. 100 km. nord for Rangoon. Forøvrig ingen spesielle meldinger fra Burmafronten. - En alliert ubåt er nettopp kommet i havn og rapporterer å ha senket japanske skip på tilsammen 60.000 tonn.

---- I Libya har brit. og imperiale fly rettet kraftig angrep mot Rommels viktige flyplass ved Martouba. Store skader ble anrettet. Dette dagangrep kom etter nattangrep på Benghazi, Mekili og andre tyske støttepunkter. Britiske aksjonstropper ødela 37 nye tyske fly på en flyplass 100 km. bak kampfronten. Alle mann vendte velbeholdne tilbake gj. örkenen.

---- Beretningene om forholdene i de norske fengsler har vært voldsom oppsikt overalt i den frie verden og i de okkuperte land hvor meldingene er kommet til befolkningens kunnskap.

---- 52 personer ble nylig arrestert i Trondhjem. Blant disse var riksmelegingsmann Claussen. - Praktisk talt samtlige ikke nazistiske advokater melder seg ut av Norges Advokatforbund. Utmeldelsene har de siste dage strømmet inn, meldes det fra Oslo.

Send videre.